

การเปรียบเทียบผลของการฝึกการประเมินตนเองกับผลของการใช้การเสริมแรงทางบวก
ที่มีต่อการเพิ่มและการคงอยู่ของพฤติกรรมที่ตั้งใจเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นางสาว วิไล อาชวากรณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-569-502-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

013826

i 17381010

A COMPARISON OF THE EFFECT OF SELF-EVALUATION AND POSITIVE REINFORCEMENT
ON INCREASING AND MAINTAINING LEARNING ATTENTIVE BEHAVIORS
OF MATHAYOM SUKSA TWO STUDENTS

Miss Vilai Archava-arporn

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Psychology
Graduate School
Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-569-502-5

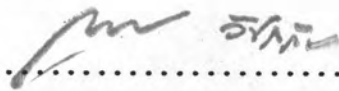
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบผลของการฝึกการประเมินตนเองกับผลของการใช้การเสริมแรงทางบวกที่มีต่อการเพิ่มและการคงอยู่ของพฤติกรรมการศึกษาตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โดย นางสาว วิไล อาชวอาภรณ์

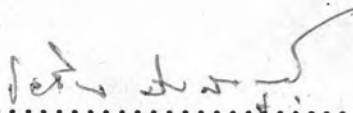
ภาควิชา จิตวิทยา

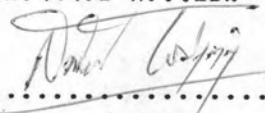
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

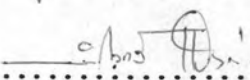

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.โยธิน ศันสนียุทธ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จัน แบริ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นรินทร์ แสงสวัสดิ์)

วิไล อาชวาทภรณ์ : การเปรียบเทียบผลของการฝึกการประเมินตนเองกับผลของการใช้การเสริมแรงทางบวก ที่มีต่อการเพิ่มและการคงอยู่ของพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (A COMPARISON OF THE EFFECT OF SELF-EVALUATION AND POSITIVE REINFORCEMENT ON INCREASING AND MAINTAINING LEARNING ATTENTIVE BEHAVIORS OF MATHAYOM SUKSA TWO STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 81 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของการฝึกการประเมินตนเองกับผลของการใช้การเสริมแรงทางบวก ที่มีต่อการเพิ่มและการคงอยู่ของพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกการประเมินตนเอง มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในระยะประเมินตนเองในห้องเรียนสูงกว่า ระยะเส้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกการประเมินตนเอง มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในระยะติดตามผลสูงกว่า ระยะเส้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกการประเมินตนเอง มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในระยะประเมินตนเองในห้องเรียนและระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการเสริมแรงทางบวก มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในระยะทดลองสูงกว่า ระยะเส้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการเสริมแรงทางบวก มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในระยะติดตามผลสูงกว่า ระยะเส้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการเสริมแรงทางบวก มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในระยะทดลองและระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน
7. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกการประเมินตนเอง และนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการเสริมแรงทางบวก มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในระยะทดลองไม่แตกต่างกัน
8. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกการประเมินตนเอง และนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการเสริมแรงทางบวก มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน
9. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกการประเมินตนเอง และนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการเสริมแรงทางบวก มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม ทั้งในระยะทดลองและระยะติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

VILAI ARCHAVA-ARPNORN : A COMPARISON OF THE EFFECT OF SELF-EVALUATION AND POSITIVE REINFORCEMENT ON INCREASING AND MAINTAINING LEARNING ATTENTIVE BEHAVIORS OF MATHAYOM SUKSA TWO STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASSI. PROF. SOMPOCH IAMSUPASIT, Ph.D., 81 PP.

The purpose of this study was to compare the effects of self-evaluation and positive reinforcement on increasing and maintaining learning attentive behaviors of mathayom sukxa two students.

Results indicate that :

1. Students in the self-evaluation training program showed a greater significant increase of attentive behaviors during the self-evaluation phase in the classroom than during the baseline phase. (P < .01)
2. Students in the self-evaluation training program showed a greater significant increase of attentive behaviors during the follow-up phase than during the baseline phase. (P < .01)
3. Students in the self-evaluation training program did not show any significant increase of attentive behaviors during the self-evaluation phase in the classroom and during the follow-up phase. (P < .01)
4. Students in the positive reinforcement program showed a greater significant increase of attentive behaviors during the positive reinforcement phase than during the baseline phase. (P < .01)
5. Students in the positive reinforcement program showed a greater significant increase of attentive behaviors during the follow-up phase than during the baseline phase. (P < .01)
6. Students in the positive reinforcement program did not show any significant increase attentive behaviors during the positive reinforcement phase and during the follow-up phase. (P < .01)
7. Students in the self-evaluation training program and those in the positive reinforcement program did not show any significant difference in their attentive behaviors during the treatment phase. (P < .01)
8. Students in the self-evaluation training program and those in the positive reinforcement program did not show any significant difference in their attentive behaviors during the follow-up phase. (P < .01)
9. Students in the self-evaluation training program and those in the positive reinforcement program showed greater attentive behaviors during the treatment and follow-up phase than those students in the control group. (P < .05)

ภาควิชา จิตวิทยา
 สาขาวิชา จิตวิทยา
 ปีการศึกษา 2531.....

ลายมือชื่อนิสิต
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ท่านอาจารย์เป็นแบบอย่างของครูผู้ใฝ่รู้ มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาศักยภาพของศิษย์ให้เจริญงอกงาม ท่านทำงานด้วยความเสียสละ มีเมตตา มีความปรารถนาดี เป็นห่วงเป็นใยต่อศิษย์เสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ อาจารย์ดำรงศักดิ์ ศรีสวัสดิ์ ที่กรุณาให้ความร่วมมือ อำนวยความสะดวกให้ผู้วิจัยใช้ชั่วโมงสอนของท่าน เก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่เข้าร่วมการวิจัย

ขอขอบคุณ อาจารย์วินัย เชียงวงษ์ หัวหน้าหมวดธุรกิจ ที่ให้ความช่วยเหลือ ห่วงใย ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณ คุณวิริยา วรกิติกุล คุณมาลา ชูเกียรติศิริ พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนในการทำวิจัยส่วนหนึ่ง

ท้ายสุด ผู้วิจัยขอรำลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ และคุณแม่ ที่ให้ความรัก ความเข้าใจ และห่วงใยเสมอมา ขอรำลึกถึงพระคุณของคณาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอนและประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

วิไล อาชวากรณ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญรูป	ญ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา	1
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	1
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ปัญหาในการวิจัย	17
ตัวแปรในการวิจัย	17
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	17
สมมติฐานในการวิจัย	17
คำจำกัดความในการวิจัย	18
ขอบเขตของการวิจัย	19
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	19
2. วิธีดำเนินการวิจัยและวิธีรวบรวมข้อมูล	20
กลุ่มตัวอย่าง	20
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	21
การออกแบบการวิจัย	22
การฝึกผู้สังเกต	22
การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของผู้สังเกต	22

บทที่

หน้า

ความเที่ยงในการสังเกต	23
วิธีดำเนินการวิจัย	23
การวิเคราะห์ข้อมูล	28
การนำเสนอผลการวิจัย	28
3. ผลการวิจัย	31
4. การอภิปรายผลการวิจัย	53
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	61
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก ก.	75
ภาคผนวก ข.	78
ประวัติผู้เขียน	81

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ค่าเฉลี่ยร้อยละ ของพฤติกรรมการศึกษาตั้งใจเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2 และกลุ่มควบคุม ตลอดระยะเวลาการทดลอง 3 ระยะ	31
2	ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยร้อยละ ของพฤติกรรมการศึกษาตั้งใจเรียนของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 1 ในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง	35
3	ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยร้อยละ ของพฤติกรรมการศึกษาตั้งใจเรียนของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 2 ในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง	38
4	ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยร้อยละ ของพฤติกรรมการศึกษาตั้งใจเรียนของนักเรียน กลุ่มควบคุม ในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง	41
5	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยร้อยละ ของพฤติกรรมการศึกษาตั้งใจเรียน ในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1	44
6	ผลการทดสอบความแตกต่าง รายคู่ของพฤติกรรมการศึกษาตั้งใจเรียนในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1	45
7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยร้อยละ ของพฤติกรรมการศึกษาตั้งใจเรียน ในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2	46
8	ผลการทดสอบความแตกต่าง รายคู่ของพฤติกรรมการศึกษาตั้งใจเรียนในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2	47
9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยร้อยละ ของพฤติกรรมการศึกษาตั้งใจเรียน ในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มควบคุม	48
10	ค่าเฉลี่ยร้อยละ ของพฤติกรรมการศึกษาตั้งใจเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2 และกลุ่มควบคุม ในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง	49
11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยร้อยละ ของพฤติกรรมการศึกษาตั้งใจเรียน ในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2 และกลุ่มควบคุม	50

ตารางที่ ๑

หน้า

12	ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมการศึกษา
ตั้งใจเรียนในชั่วโมงคณิตศาสตร์ ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลอง
ที่ 2 และกลุ่มควบคุม ในระยะทดลองช่วงที่ 2	51
13	ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมการศึกษา
ตั้งใจเรียนในชั่วโมงคณิตศาสตร์ ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลอง
ที่ 2 และกลุ่มควบคุม ในระยะติดตามผล	52

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1	แสดงกระบวนการประเมินตนเอง	
2	กราฟเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมกาที่ตั้งใจเรียนในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2 และกลุ่มควบคุม	6 33
3	กราฟแสดงค่าร้อยละของพฤติกรรมกาที่ตั้งใจเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1	36
4	กราฟแสดงค่าร้อยละของพฤติกรรมกาที่ตั้งใจเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2	39
5	กราฟแสดงค่าร้อยละของพฤติกรรมกาที่ตั้งใจเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุม . .	42